

VILNIAUS ISTORIJA.

(Tęsinys)

Tuo tarpu lietuviai, nors dar negaudami sau bažnyčios, pradėjo rinktis šventadienių rytais jų nužiūrėtojų mažutėlen šv. Mikalojaus bažnytelėn, kuri tais laikais stovėjusi visada tuščia ir beveik visiškai apleista ir dėl savo nepatogaus padėjimo (pačioje žydiškojo miesto dalyje) Vilniaus lenkų buvo visai nelankoma. Čia lietuviai pagiedodavo lietuviškai rašančių, karunkų ir kitokias giesmes ir išklausydavo šv. mišių. Lenkai nekludė lietuviams čia rinktis giedoti, nes pirmą, jie čia, kaip nurodėme, niekad patys neateidavo, antra gi, nesant dar lenkų spaudai, nebūvo taip sufanatizuoti, kokiais po dešimties metų pasirodė. Pradėjo dar tais laikais lietuviai rinktis ir antroje Vilniaus bažnyčioje — Misijonorių. Toji bažnyčia buvo didesnė, bet taip pat mažiau lankoma. Be to, klebonas čia tais laikais buvo lietuvis žemaitis senelis kun. Kantrimas, zakristijonų gi vienas iš veikliausių Vilniaus lietuvių — M. Stankevičius, kuris su p. K. Strazdu ir dar vienu kitu iš miesto liaudies labiausiai pasidarbovo tų lietuviškųjų giedojimų sutvarkymu. Tačiau lietuvių giedojimai Misijonorių bažnyčioje neilgai trukus, kun. Kantrimas už jų išleidimą gavo iš vyskupijos vyresnybės papeikimą, o M. Stankevičius turėjo pasitraukti iš zakristijono vietos.

Tuo maždaug laiku atėjo didžiojo jubiliejaus dienos. Bent jubiliejaus malonėms reikėjo leisti ir lietuviams pasinaudoti. Tatai vysk. Žveravičius noroms nenoroms turėjo ileisti lietuviams atlikti iškilmingąsias jubiliejaus pamaldas jų kalba. Pamaldos lietuviams buvo paskirtos lapkričio mėnesį katedros bažnyčioje. Lietuviai būriais ėjo ton senojan savo bažnyčion, kurioje lietuvių kalba kažin kada jau besikambėjo, tātai išgirdę ją čia verkte verkė iš džiaugsmo. Per tas jubiliejaus pamaldas lietuvių prisirinkdavo katedroje mažiausia 3,000, nes katedra būdavo visada kone grūstė prigrūsta. Tuo metu Vilniaus lietuviai, sumetę pinigų, nusipirko jubiliejinį kryžių su lietuviškuoju parašu norėdami jį įmūryti jų lankomoje šv. Mikalojaus bažnytelėje. Kadangi šv. Mikalojaus bažnytelė priklausė šv. Jono parapijos klebonui, tai lietuviai paprašė tam leidimo ir šv. Jono klebono-kun. Pacinkos. Kun. Pacinka leido ir lietuviai įmūryti minėtą kryžių. Tačiau sužinoję apie tai vyskupas didžiai susirūstino ant to lietuviškojo kryžiaus. Jisai paliepė visų pirma kun. Pacinkai įtaisyti šv. Mikalojaus bažnyčioje antrą tokį pat kryžių lenkiškuoju parašu. Buvusis tada prie šv. Mikalojaus bažnytelės kunigas Michaelis gavo įsakymą iškilmingai tą "lenkiškąjį" kryžių pašvesti sekmadienį, kryžių gi lietuviškuoju parašu užlipdyti popierium, kad jo žmonės nebučiuotų. Tokio išniekinimo nebeiškentė jau net ramūs lietuviai. Pašventinus "lenkiškąjį" kryžių, jie nuplėšė popierius nuo savojo kryžiaus. Bet štai kitą sekmadienį atėjo bažnytelėn lietuviai neberado jau savo kryžiaus. Jis, vyskupo įsakymu, buvo slapčia išplėstas iš sienos ir išgabentas. Sužinoję iš bažnytelės kunigo ir parapijos klebono, kieno įsakymu tai padaryta, lietuviai surašė del to oficialinį protestą pas notarą ir pareikalavo iš vyskupo arba atiduoti jiems kryžių, arba sugrąžinti jų surinktuosius kryžius nupirkti pinigus. Vyskupas, matydamas, kad lietuviai dykai reketina nusileisti, pabūgęs didesno skandalo, atidavė kryžių lietuviams, ir jis buvo vėl įmūrytas šv. Mikalojaus bažnyčios sienon.

Pagalau, 1901 m. gruodžio mėn. 18 d. šv. Mikalojaus bažnytelė buvo lietuviams visiškai atiduota ir jōn paskirtas kunigas lietuvis. Tuo būdu po didelių vargų, tragių ir juokingų prietikių, Vilniaus lietuviai išgavo vargais negalais vieną bažnytelę, ir lietuvių kalba po tiekios metų banicijos vėlėi laisvai suskambėjo pas altorius ir bent iš vienos sakyklos senoje Gedimino sostinėje.

Pirmuoju šv. Mikalojaus bažnyčios rektorium — lietuviu buvo paskirtas kun. Juozas Kukta. Jis veiklesniųjų lietuvių pagalba tuojau uoliai ėmėsi rūpintis bažnytelės atnaujinimu ir papuošimu. Bažnytelė kas šventadienis buvo pilna maldingųjų žmonių, nors būdama labai nepatogioje vietoje, sunkiai besurandama, ypač tolima nuo priemiesčių, kaip antai Snipiskio, Antakalnio ir k., kur buvo daugiausia lietuvių, tik nedidelės jų dalelės tegalėjo būti lankoma.

Del to Vilniaus lietuviai neilga begalėjo pasitenkinti tuo teisybės trupiniu (o tačiau tas trupinys buvo išgautas vos po tokių didelių kovų ir vargų!). Jie ėmė reikalauti iš dvasinės vyresnybės kitų didesnių ir geresnėse vietose esančiųjų bažnyčių.

Vyskupą Žveravičių ištremus iš Vilniaus 1904 m. i Tverą, jo vieton buvo paskirtas buvusias Liepojos klebonas, mokas lietuviškai, sulenkėjęs vokietyt baronas Edvardas von der Ropp'as. Jo įvedybos Vilniaus vyskupų sostan buvo nemažai pakėlusios Vilniaus lietuvių dvasią ir geresnių laikų viltį. Iš sakyklos per iškilmingąjį naujojo vyskupo ingresą suskambėjo pirmą sykį nuo neatmenamųjų laikų ir lietuviškai paskaitytoji vyskupo paskyrimo bulė, kurią paskaitė iš lietuvių kilęs prelatas Ganusavičius, gi pats vyskupas, įėjęs sakyklon vyskupo rūbais, taip pat nors trumpai prabilo ir lietuviškai, nuliudamas pasakęs lietuviškai "Tegul bus pagarbinamas" i ka visoj bažnyčioj suskambėjo garsiai lietuviškas atsakas: "Ant amžių amžių. Amen."

Tačiau tie Vilniaus lietuvių lūkesiai netrukus buvo išblukę, nes ir vyskupas Ropp'as, pasidavęs visagalei dar Vilniuje lenkininkų srovei. Maža to, Vilnius darosi vėl gana intensyvaus lenkų gyvenimo centras. 1905 m. gruodžio mėnesį vysk. Ropp'as, padedamas lenkų kunigų ir įžymesnių dvarininkų bei pasaulinių lenkų veikėjų, steigia vadinamąją "katalikų demokratų partiją", kuri iš tikrųjų virsta lenkų tautinių demokratų organizacija. Nors ne ilgai begyvavusi ji tačiau nemažai pakėlė čia ir visoj vyskupijoj lenkinimo akcijas. Minėtoji partija nusprendžia leisti lenkų dienraštį "Nowiny Wileńskie" ir du savaitraščius "Przyjaciel Ludu" ir "Towarzysz Pracy", kurie kunigų lenkų pagalba kuo plačiausiai skleidžiami po visą vyskupiją; apie išleidimą gi lietuvių laikraščio liaudžiai toji "katalikų demokratų" nę galvoti negalvoja, tartum lietuvių čia nę būti nebūtų. Minėtajam dienraščiui betgi nustojus eiti neišlaikius konkurencijos su kiek pirmiau įsteigtu lenkų dvarininkų organu "Kurier Litewski", dvarininkai, suspėję jau įvertinti, kokią naudą gali turėti lenkybė Lietuvoje iš tokio vyskupo, kaip Ropp'as, paveda jam tąjį savo organą ir spauštuvę, be to, išrenka vyskupą atstovu pirmojon Valst. Dūmon. Vis delto Vilniaus lietuviai juo toliau, juo aiškiau pradeda suprasti savo teises ir, jausdamies juo tvirčiau įauga Vilniuje, juo balsiau reikalauja sau prideramųjų teisių. Nebegalėdami sutilpti ankštoje ir ne visiems prieinamoje šv. Mikalojaus bažnytelėje, jie 1904 ir 1905 m. paduoda vysk. Ropp'ui prašymus įvesti pridedamas lietuvių pamaldas Aušros Vartuose, Visų Šventų, ir šv. Rapolo parapijų bažnyčiose. Kad tie prašymai buvo visai teisingi, gerai nusimanė ir pats vysk. Ropp'as, nes jis pats dar 1905 m. pavasarį pažada įvesti lietuvių kalbą i katedros ir Verkų Kalvarijos bažnyčias. Tačiau kol kas tais prižadais visai ir baigiasi, lietuvių prašymai neišpildomi. 1906 m. sausio mėnesį Vilniaus lietuviatės tarnaitės eina i vyskupą Ropp'ą prašytų, kad būtų įvesti lietuvių pamokslai nors tik sekmadieniais 8 val. rytą katedros bažnyčioje, nes jos, nebūdamos laisvos, negalinčios eiti ir dar i taip tolimą šv. Mikalojaus bažnytelę ir todėl priverstos jų pasilikti visai be Devo žodžio. Vysk. Ropp'as atsakė joms "kada reikės" leisis katedron lietuvių kalbą, bet tuo tarpu negalys tai padaryti, nes jeigu jis dabar įvestų katedron lietuvių pamokslus — išrodytų, kad jos, tarnaitės, varu iš jo išreikavusios, o to jis nenorįs (sic!). Taip lietuviai nieko daugiau ir nepešė iš to vyskupo, kuris buvo Vilniuj ligi 1907 m., kada Rusų vyriausybės įsakymu turėjo išvažiuoti iš Vilniaus, ką lenkininkai tuojau pasistengė sunaudoti lietuvių nenaudai, suversdami ant jų kalčią dėl vyskupo ištremimo ir tuo siundydami katalikiškąją miesto liaudį prieš tuos "nelabuosius" lietuvius:

Vysk. Ropp'o vieton 1908 m. rugsėjo mėn. 15 d. Vilniaus vyskupijos valdytojum (administratorių) paskirtas Minsko dekanas kun. Kazimieras Michalkevičius. Jisai taip pat mokėjo lietuviškai, ir iš jo lietuviai iš pradžių taip pat tikėjosi daug gera. Bet ir su juo pasikartojto vysk. Ropp'o istorija: lietuviams teko sunkiai apsigilti. Tačiau vis delto iš kun. Michalkevičiaus, nors dideliu vargu, šis tas per keletą metų pavyko išgauti.

Naujai paskirtas administratorius ėmėsi uoliai, kaip tai iš pradžių pasirodė, svarstyti Vilniaus bažnytinis santykius. Pirmiausias jo žingsnis buvo pagarsėjęs Vilniaus lietuvių katalikų surašymas 1908 m. rudenį. Spalių mėn. 2 d. tais metais visų Vilniaus bažnyčių klebonai administratoriaus įsakymu paskelbė, kad per tris ateinančius sekmadienius — spalių mėn. 19, 26 ir lapkričio mėn. 2 dieną — po tam tikrų mišių 9 val. rytą būsią pasakytį lietuviams pamokslai katedroje, šv. Mikalojaus ir visose parapijų bažnyčiose. Paskutinį gi sekmadienį, lapkr. m. 2 d., po pamokslų patys pamokslininkai surašinėsią zakristijoje klausytojus. Surašinėsią visose bažnyčiose tuo pačiu metu, kad būtų galima susekti Vilniaus lietuvių skaičius ir tuo būdu nuspręsti, kiek kuriose Vilniaus bažnyčiose vartoti lietuvių kalbą. Lietuviai nujautė, kad iš to viso surašymo išeis viena tik komedija ir kad lenkininkai kunigai bei visokie riaušininkai agitatoriai visokiais, kad ir prievartos žygiais, trukdys tą surašinėjimą, todėl kiti tiesiog ir nėjo susirašinėti. Taip ir atstiklo. Štai šv. Rapolo bažnyčioje kun. Vaitiekūniui sakant lietuvišką pamokslą lenkininkai giedojo patrijotines giesmes, gi vienas kunigas lenkininkas driso balsu rėkauti net pačioje bažnyčioje, kad "litvomanai" tykoja pagriebti sau lenkų bažnyčią; gi lenkininkai riaušininkai tiesiog užstodavo kelią lietuviams, einantiems zakristijon užsirašyti. Katedroj klebonas agitavo lietuvius nesirašyti įkalbinėdamas jiems: "Jūs visi suprantate lenkiškai ir gal dar geriau negu lietuviškai. Tad kam reikalaujate lietuviško pamokslu? Dominikonų bažnyčioje sulenkėjęs žemaitis kun. Račkauskas pasakė susirinkusiems čia lietuviams vietoj pamokslu — politinę kalbą, girdamas išsijuosęs lenkus ir jų kalbą ir kada jau tiek sukurstė buvusias bažnyčioje ir kelis lenkininkus, jog jie suriko: "Litewski język poganisk, my niecheemy poganskio języka w kościele" (Lietuvių kalba pagoniška, mes nenorime jos bažnyčion įsileisti), — driso viešai patarti lietuviams: "Jūs visi suprantate lenkiškai, todėl lietuvių kalba jums nę nereikalinga." Užbaigė tą savo "pamokslą" kun. Račkauskas lenkiškai peikdamas lietuvių nekultūringumą. Bet didžiausią skandalą sukėlė lenkininkai Visų Šventų bažnyčioje, kur sakytį pamokslą buvo paskirtas kun. P. Kraujelis. Vos pratarė jis lietuviškai pirmus žodžius, tuojau lenkininkai ėmė klykauti reikalaudami, kad jis liautųsi lietuviškai kalbėjęs. Kilo toks trūkšmas, kad pats administratorius kun. Michalkevičius išrado reikalingą kitą sekmadienį pats pasakytį to-

je bažnyčioje pamokslą ir sudrausti lenkininkus. Be to, lenkai darbdaviai, — kurie tik tūrėjo lietuvių tarnus ar tarnaites, kaip tai savo laiku buvo lietuvių spandos konstatuota, neleido jiems tas dienas tomis valandomis eiti bažnyčion, kad tik sumažėtų lietuvių skaičius. Kiti gi, bailesni lietuviai, pamatę tokius lenkininkų žygius pirmąjį sekmadienį, kitais sekmadieniais jau nebedrįso eiti bažnyčiosna, arba jei ir vaikščiojo — tai užsirašyti jau pabjojo. Be to lenkininkai sulaukė nuo užsirašymo ne vieną tamsesnių lietuvių ir jų paleistu tam tyčia gaudu, kad visi tie, kurie užsirašysią lietuviams, būsią prirašyti stačiatikybėn ir tt. Nežiūrint vis delto visų tų kludymų ir aršios lenkininkų agitacijos bei lietuvių nesusipratimo 1908 m. lapkričio mėn. 2 d. užsirašė Vilniaus bažnyčiose lietuviams ir išreiškė noro klausyti Dievo žodžio savo kalba iš viso 2,250 žmonių. Tame skaičiuje: katedroje 516, šv. Mikalojaus 381, Visų Šventų 332, Aušros Vartų bažnyčioje 317, šv. Jokūbo 271, šv. Rapolo 184, šv. Petro 120, Bernardinų 70, šv. Jono 25. Dominikonų bažnyčioje, nors joje lietuvių susirinkdavo visas tris dienas taip pat apšiai, nesurašyta nė vieno, nes rašymo metu tos bažnyčios kunigai pasakė lietuviams ateiti užsirašyti kitą dieną, o kai lietuviai, paklausę, atėjo kitą dieną — jiems buvo vėl pasakyta, kad sąrašai esą jau pabaigti. Po to surašymo kun. Michalkevičius buvo pažadėjęs kai kuriems lietuviams kunigams netrukus įvesti lietuvių kalbą dar dviejose ar trijose Vilniaus bažnyčiose, prašė tik lietuvių kuri laiką kantriai palaukti. Bet ir tas prižadas prižadu tik pasiliko. Tiesa, Aušros Vartų bažnyčioje buvo kaip ir pradėta sakyti lietuviškai pamokslai 9 val. rytą. Tas laikas pats nepatogiasusias, kadangi tarnaitės ir kitiems samdininkams per vėlus, gi laisviems žmonėms, inteligentams, per ankstybas. Be to, pamokslininku buvo paskirtas aplenkėjęs kun. Drązauskas, kuris neturėjo nė pamokslininko dovanos, nę ypač noro būti lietuvių pamokslininku. Tarnaitė prašė kun. administratorių nukelti tąjį pamokslą i 7 v. rytą, padavusios deliai to prašymą su 300 parašų. Bet tas prašymas kažin kodel buvo pripažintas esąs nevertas domėtis. Kitą gi sekmadienį kun. Drązauskas pranešė susirinkusiems klausytų pamokslu, kad lietuvių klausytojų skaičius esąs per mažas ir todėl jis daugia nebesakysios pamokslu. Taip netiesiogiai pagarsėjus lietuvių surašymas, davusis tik lenkam nepamatuos tos progos prikaišioti lietuviams jų taip mažą skaičių.

(Bus daugiau)

PERKUNAS.

Tikra šviesa augstyn,
O Perkuno žemyn.

Tvirtas, galingas,
Musų Perkune,
Ką debesuose
Sostą turėjai.
Budams nevien kart
Piktas ant svieto,
Vos tik nubausti
Žmones norėjai.
Tuoju tau paliepus —
Keliai vėjas,
Dunda ir skamba
Lango stiklai.
Lyg kariuomenė
Traukė per dangų,
Plaukė paklusnus
Tau debesiai.
Braška net stena
Medžiai didžiausi;
Tankiai net griuba,
Kaip pėdai.
Byra nuo medžių
Vargšai lapeliai;
Vietomis ruskta
Net smiltynai.
Šunis, pamatę,
Tą sumišymą,
Pradeda staugti,
Lenda budon.
Avys, sumišę,
Bliauna ir bėga;
Mykia galvijai,
Bėga kruvinai.
Temsta lyg saulė,
Zemė net dreba:
Rodos lyg teismo
Laikas atėj.
Užia kanoles,
Blizga žibainys;
Trenksmas po trenksmo;
Degti pradėj.
Čion dega namas
Didžiai turtingo,
Ten ve stubelė
Vargšės našlės.
Ve kur jau degti
Kluonas pradėjo,
Kas nelaimingų
Skausmą nuspes?
Verkė žmoneliai.
Liepsnos net užlė,
Durnai lyg kalnas
Kyla augstyn!
Kibirkštys laksto,
Skraido lyg bitės,
Vėjas biauurs jas
Neša tolyn!
Vargšai žmoneliai
Puolė ant kelių;
Pagal protėvų

Meldžiasi budą:

"Dieve Perkune,
"Gelbėk Lietuvį,
"Muškė gi Gudą,
"Lyg šunį rudą.

Amžiaus praslinkus,
Kaipo tiems dumams,
Kristus atėjo,
Dievas Dievui!
Lipti nuo sosto
Štai reik Perkunui,
Ans iš galingo
Tapo silpnu.
Kristus atėjo
Apšvietė žmones,
Svietas šviesa tą
Emė naudot.
Dievo tas mokslas
Aiškino svietui,
Kad ano Perkuno
Nesibijot.
Tuom padrasinti,
Vargšai žmoneliai,
Kartėti Perkunui
Tuoju panorėj.
Idant sugauti
Biauūr dievaitį,
Kilpas, badangus,
Dirbti pradėj.
Plaukė ve amžiai,
Žmonės neliovė,
Stengės galiuą
Jie suvaldyt.
Šiandie beveik jis
Jau užkariautas,
Valios žmogaus jis
Turi klausyt!
Čion jį pastatė
Ve prie malonų,
Kaipo, Samsonui,
Liepia jam sukt.
Ten jį pakinkė
Štai prie vežimų,
Vargšas tur vežti,
Sunku ištukti!
Manomai darbas
Tas jam netinka
Tai-gi jį pildo
Baisiai ruščiai.
Burzgė ir užė,
Kartais net švilpė,
Veždamas sunkiai,
Veždamas skubiai.
Bet tai nevisos
Da priderystės
To vargingiausio
Musų Dievų.
U-gi nešioja
Jis telegramas
Viso pasaulio
Ir jo tautų
Jau neminėsiu

Čion ve viltuvių,
Kad net sarmatos
Jam nedaryt.
Nes ten prisieina
Degti jam po puodais,
O kas aršiausia —
Bobų klausyti!!!
Baigsiu tuomi jau
Apie Perkuną
Ir jo vargus čion
Aprašinėti.
Kame daugiaus jis
Yr da naudingas,
Tą jau jus patys
Galit išpėti.
Jei mes ko šiandie
Da nesuprantam,
Tą įpėdiniai
Musų supras.
Švieskimės, broliai,
Nes tikras mokslas
Iš paslapybių
Greit mus išves!

Kur šviesa mokslo
Kristaus plėtojas,
Ten žmonės gabus,
Ten laimė žyd.
Kur jos nemato,
Ten da tamsybė;
Ten baises vargas —
Biauūr klausyt.
Kur Kristaus mokslas,
Kyla augstyn!
Ten vargai, bėdos,
Krinta žemyn!!!

Seirijų Juozas.

PRANEŠIMAS.

SKAITLINGAI ATSI-LANKYKITE.

LDS. N. A. Apskritys su-
rėngė gerb. svečiui iš Lietu-
vos M. Bagdonui Lietuvos
Darbo Federacijos įgalioti-
niui ir Lietuvos Steigamojo
Seimo nariui prakalbų marš-
rutą. Prakalbos darbinin-
kiškos ir i jas darbininkai
turėtų skaitlingai atsilanky-
ti. Kalbės šiose kolonijose:

HUDSON, MASS. —

25 d. sausio.

WORCESTER, MASS. —

26 d. sausio.

MONTELO, MASS. —

27 d. sausio.

ATHOL, MASS. —

29 d. sausio, 7:30 v. vak.

GARDNER, MASS. —

Sausio 29 d. 1:30 v. po pietų.

WESTFIELD, MASS. —

30 d. sausio

LDS. N. A. Apskričio Valdys:

Pirm. V. Kudrka,

Rašt. A. Navickas.

"DARBININKO" ADM.
PRANEŠIMAS.

Sulig LDS. 6-to Seimo nu-
tarimo, su 1 d. sausio 1922
m. "Darbininko" prenume-
ratos kaina turėjo būt pa-
kelta ant 50 centų. Bet pra-
ilginus Kalėdinę "Darbi-
ninko" prenumeratą nuolai-
dą iki 15 d. sausio š. m. pra-
sities dvi savaitai ir pakėli-
mas prenumeratės kainos.

Tai-gi dabar pranešame
gerb. skaitytojams ir rėmė-
jams, kad nuo 15 d. sausio
1922 m. "Darbininko" pre-
numeratės kaina bus:

Suv. Valstijose

Metams \$4.50

6 mėnesiams 2.25

3 mėnesiams 1.25

Užsienyje (ir Lietuvoj)

Metams \$5.50

6 mėnesiams 2.75

3 mėnesiams 1.50

"Darb." Administracija
366 Broadway,
So. Boston, Mass.

Blaivus tarp girtų — ka-
žasins tarp kaulių.

Vargsta, kaip pėmpė plyna

VIETINĖS ŽINIOS.

STOTIES SUSIRINKIMAS.

L. L. P. Stoties susirinkimas įvyks sėdėdoje, sausio 25 d. 7 val. vakare, "Darbininko" ofise. Visi stoties nariai malonėkite prisibūti. Susirinkimas bus svarbus.

Valdyba.

VAKARAS NUSISEKĖ.

22 d. Sausio po bažnytinę sveitinę L. D. S. 1-ma kp. ir L. Vyčių 17 kp. surengė gražų vakarą. Jame perstatyta juokingas veikalelis "Avinėlis Nekaltasis." Mėgėjai buvo iš Cambridge, Mass. Savo roles visi atliko puikiai. Publika kurios buvo nemažai visai žvilgsniais buvo patenkinta iš tokiu gabiiu aktorių.

Štai artistų vardai:

Dauba, našlys, — C. Kavolius, Marytė, jo duklė, — B. Girdvainiūtė, Vanaginskas, atsitarėnės vald. A. Buslevičius, Vanaginskienė, A. Birunaitė, Albinas, jų Sunus, J. Vinčionas, Jūlytė, jų duklė, P. Sūtkutė, Pūplinskis, P. Radaitis, Jurgis Vanaginsko tarnas, V. Jena-lūnas, Barbora jų tarnaitė, M. Pliaukaitė.

Deologas "Medžotojas" taipgi atliko puikiai C. Kavolius ir V. Janulionis.

Monologas "Jaunystės Atsiminimas" atliko C. Kavolius.

Vakaro vedėju, buvo V. Savickas. Žodžiu sakant vakaras nusisekė kuopuikiausia.

SUSIRINKIMAS.

Tautos Fondo 11 skyraus ir Federacijos vietinio skyriaus susirinkimai bus sausio 26 d. 8 val vak. bažnytinėje salėje ant 5 gt. Visi nariai ir rėmėjai ir veikėjai prašomi susirinkti. Bus Tautos Fondo skyriaus valdybos rinkimas.

Valdybos.

NESUSITARTA.

Pereitą pėtnyčią buvo vietos visų trijų srovių veikėjų susirinkimas del apvaikščiojimo Neprigulmybės Dienos vas. 16 d. Nesutarta bendrai tas iškilmes rengti. Užsikirtimas įvyko priešus prie klausymo per kur aukas siūtį. Katalikai stojo už siuntimą per Misiją, o socialistai su sandariečiais stojo už siuntimą tiesiog Lietuvon.

SUSIRINKIMAS.

L.D.S. 1 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks utarninke, 24 d. sausio, 7:30 val. vakare, L.D.S. kambariuose, 366 W. Broadway. Visi nariai ir narės malonėkite prisibūti paskirtu laiku. Taipgi atsiveskite ir naujų narių.

Valdyba.

Gerbiamos Amerikietės!

Aš kaip tarnapjė Lietuvos kartumėnėje, turiu garbės kreiptis prie Amerikos lietuvių ir lietuvių. Aš labai malonėčiau su jumis susirašinėti apie mylimą kraštą. Kareivio gyvenime didžiausias turtas yra laisvė su žiniomis iš kitų šalių. Mes būdami Lietuvos karžygiais labai norėtume susipažinti ir susirašinėti su amerikietėmis lietuvaiteimis. Perskaite tą straipsnelį malonėkite nenumesti į šalį ir neatidėlioti kitam sykiui, bet išpildyti mano prašymą tuojau. Su nekantrumu lauksiu iš tolimo krašto laiško ir laikraščio. Gerbiamos amerikietės rašinėkite man laiškus šiuo adresu: LITHUANIA, 9-tas pėst. L. K. Vytenio pulkų 2-ros kuopos, Kazys Malkevičius.

KAS NORITĖ ŽINOTI?

Jei kas noritė žinoti apie Komunistų Tikslą, Žiemos Gegužiną, apie Parsidavėlius, "Vanago Tėva, kuris norėjo pasiimti svetimi lašinių gabalą, (atsiprašau aš norėjau pasakyti Bendrovės lotus) ir Katras Didvyri, kreipkitės į "Perkūno" Redakciją prisiųsdami 15 c. Perkūnui ant gelskelio tikieto. "PERKŪNAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass

PARSIDUODA SALIUNAS

geriausioje vietoje visame Cambridge mieste. Parsiduoda labai pigiai ir turi but greitai parduotas. Delei platesnių informacijų kreipkitės pas: J. J. DAVIS-KARVELIS, 94 Hampshire St., Cambridge, Mass. — arba — F. A. ZALIECKA, 414 Broadway, South Boston, Mass.

PARSIDUODA NAMAI.

TRIJU SEIMYNU MEDINIS NAMAS Brighton, turi but greitai parduotas. Namai yra su visais vėliausios mados įtaisymais, turi 17 kambarių, geso šviesa ir garinė šiluma. Randų neša \$97 į mėnesį. Kaina \$7,700.

TRIJU SEIMYNU MEDINIS NAMAS Dorchesterje, turi but greitai parduotas. Priežastis pavidimo — savininkas nedirba antri metai, tai priverstas parduoti. Nama sturi po 6 kambarių geso ir elektros šviesa, turi garinę šilumą ir randasi labai gražioje vietoje. Randų neša į mėnesį \$100. Galima nupirkti su \$2,000 įnešimu.

Del aiškesnių žinių apie virš pamintus namus kreipkitės pas: FELIX A. ZALIECKA, 414 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston, 2334.

LDS. N. Y. ir N. J. APSKRICIO VALDYBA.

Pirmininkas — A. Kazlas, 56 New York Ave., Newark, N. J.
Vice-Pirmininkas — P. Rupainis, 30 Warwick St., Newark, N. J.
Raštininkas — A. J. Dymta, 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.
Organizatorius — A. Mierninkas, 10 Harrison St., Paterson, N. J.

DALYS.

— Antanai, kodėl tu ieškai sau pačios su didelia dalia?
— Todel, Jonuk, kad negaliu gauti dalies be pačios.

NERA SKIRTUMO.

Mums nėra skirtumo ar Jūsų bila už spaudos darbus \$50.00 arba \$500.00 į mėnesį.

Mes primsime užsakyti didelį ar mažą ir norime parodyti Jums delko mes manome, kad galime būti Jūsų spaustuvinin-kais.

Jeigu nebūtų gera priežastis, tai mes neužimtume brangios laikraštyje vietos šiam apgarsinimui. "Darbininko" Spaustuvė įrengta naujausiomis moderniomis mašinomis ir spaudos darbai atliekami greit ir gerai.

Su visais spaudos darbais kreipkitės šiuo adresu:

"DARBININKAS" 366 Broadway, Boston 27, Mass. TELEFONAS SO. BOSTON 620

EXTRA!

NEPRALEISKITE PROGOS.

Ką tik atėjo iš Lietuvos siuntinys, Lietuvos Valstybės, Žemaičių, Gedimino, Vytauto ir Lietuvos senovės pilių ženklų.

Tie nepaprastai gražūs ženklai yra atvirėlaikių formoje, kurių eina 40 į vieną sąsiuvinį. Kiekvienas minėtas ženklas, reiškia koki nors atskirą miestą, pilį, apskritį, Lietuvių Valstybę ir kaip kuriuos mūsų tautos didvyrius. Štai tų istoriškų ženklų reikšmė:

1. Lietuvos ženkli.—Vytiš.
2. Žemaičių ženkli.—Meška
3. Gedimino ženkli.—Stulpai
4. Vytauto ženkli.—Skydas.
5. Vilnius.
6. Kamas.
7. Gardinas.
8. Šiauliai.
9. Marijampolė.
10. Geranainys.
11. Telšiai.
12. Jurbarkas.
13. Viekšniai.
14. Ariogala.
15. Kernava.
16. Radvila.
17. Rietavas.
18. Alytus.
19. Babilai.
20. Ašmena.
21. Skirsnemūnė.
22. Baisogala.
23. Vilkaiviškis.
24. Kalvarija.
25. Darsiniškis.
26. Pūnia.
27. Suvalkai.
28. Biržai.
29. Raseiniai.
30. Seduva.
31. Veliuona.
32. Kiekmariai.
33. Kiechniai.
34. Maiklogala.
35. Lyda.
36. Žasliai.
37. Valkininkai.
38. Daugai.
39. Plungė.
40. Babininkai.

Kas prisiųs vieną dolerį (\$1.00), tam tuojau pasiusime 40 tų gražių ženklų (visą sąsiuvinį). L. D. S. nariams po 85c.

Tai-gi pasiskubinkite įsigyti kuogreičiausia, nes nedaug jų teturime. Pinigus siųskite:

"DARBININKAS,"

366 W. Broadway, Boston 27, Mass.

EXTRA!

VARTOK
Visur ir Visuomet
FONTANINĖ PLŪKSNĖ
Jeigu nori, kad raštas atrodytų gražiai ir jeigu nori sutautyti kodaugiausia laiko. Delei platesnių informacijų klauskit pas
"DARBININKA,"
366 Broadway, Boston 27, Mass.

LIETUVOS ŽEMLAPIS

KAINA 75 CENTAI.

Tai naujausios laidos žemlapis ir kiekvienas lietuvis turėtų įsigyti. Sulankstomas ir apdarytas puikiais viršeliais.

DIDŽIO IŠLANKSTYTAS 26 1/2 x 33 1/2

SULANKSTYTAS 6 1/2 x 9 1/2

Galima gauti

"DARBININKA,"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

NAUJIENA LIETUVIAMS AMERIKIEČIAMS.

Neseniai atėjo iš Lietuvos 1-mas numeris Tautinės Kultūros ir Pilnutinio Gyvenimo Žurnalas "RUOMUVA."

Siųsk tuojau 75c. "Darbininkui" o gausi "RUOMUVA."

"DARBININKAS," 366 Broadway, Boston 27, Mass.

I LIETUVĄ.

Žiemos Kainos Jau Nupigintos.

Artimi susisiektimai su Lietuva. Geras valgis ir užtikrintas jo. Didelis dėnis, su visais moderniais naujausiais laivų patogumais.

RED STAR LINE Laivai išplaukia kiekvieną savaitę.

Iš New York'o į Hamburg'ą. SAMLAND (tik 3-čia klasa) Saus. 19

Iš New York'o į Plymouth, Cherbourg'ą, Antverp'ą.

FINLAND Vasario 11 KROONLAND Vasario 27 ZEELAND Sausio 28

AMERICAN LINE Iš New York'o į Plymouth, Cherbourg, Brunsvittel, Hamburg, Danzig.

MINNEKAHA Kovo 8 MANCHURIA Kovo 22

Iš New York'o į Hamburg'ą HAVERFORD Vasario 9 (į rytus Queensown keliančiant)

Bostono ofisa: 84 STATE ST. Tikietas tiesiog Piliavon.

INTERNATIONAL MERCHANTS TILE MARINE CO.

120 laivų—1,300,000 tonų įtalpos. 84 State Street, Boston, Mass. Arba pas vietinius agentus.

"FONOGRAFO ADATOS"

Galima su viena adata gražinti dešimts rekordų.

Prisiųsk 10c. delei sampeilio, arba vieną dolerį, o gausi 12 bakselių ir prie to duosim dubeltavą rekordą DYKAI. Rašyk šiandien ir gausi naujausią rekordų ir fonografo katalogą.

IDEAL RECORD CO. Box 452, Scranton, Pa.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPSINĖ

"Cit neverki mano mažulė! — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO ciucia-lulius."

Greičiau bėgi į aptieką ir nupirki 35c. bonką

BAMBINO
Valstaiškis užg. S. V. P. Ofise

Arbatinis saukštukas tuojau pašalins kūdikinai pašalins užkietėjimą. "Kudikiui mėgsta jį! Jie prašo daugiaus!"

Motinos! Jeigu jūs aptiekorius neturi jo, tai prisiųskite 40c. pasto markėmis tiesiog:

F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ I LIETUVĄ

PER HAMBURGĄ ILIAVA ARBA LEPOJŲ VAZIUOKIT VISI PARANKIU IR TIESIU KELIU.

Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenkia Lenkų juostą (karidorą)

VISA TREČIA KLASA PADALINTA Į KAM ant 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-šių lovų

LITHUANIA išplauks Vasario 1, 1922

POLONIA išplauks Vasario 22, 1922

TREČIOS KLEŠOS KAINOS: Hamburgą \$108.50, Piliavą \$108.50, Liepoją \$110

Del laivakordžių ir žinių kreipkitės prie savo agento

DRAUGIJŲ ATYDAI

Dirbtuvė Vėliavų, Kukardų, visokių Ženklių, Guzikų, Antspaudų ir kitokių Draugystės reikalingų dalykų. Reikalavimai Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir jus dr-tės vardą.

STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

REIKALINGAS TUOJAUS PIRMOS KLEŠOS KEPEJAS (BĖKERYS)

kuris gali kepti juoda, pus-baltę ir latvišką duoną, terp-gi jeigu galėtų kepti baltą duoną ir saldinius būtų labai pageidaujama. Nuolatinis darbas geram darbininkui. Duokite atsakymus ant sekančių klausimų:

1. Kiek metų išdirbate pekarnėje?
2. Kokias duonas galite kepti atsakančiai?
3. Pas kokias kompanijas dirbote ir kiek laiko?
4. Kiek senumo ir ar vedęs?
5. Kiek algos reikalaušite už 9 ar 10 valandų darbą?
6. Kas tamistą pažįsta gerai ir kursai galėtų liudyti tamistos charakterį

Rašykite į
POST OFFICE BOX 12, SOUTH BOSTON, MASS.

CUNARD-ANCHOR

Greičiausi Moderniški Laivai Pasaulyje.

Sausnis Apėsijimas Su Keleiviais. Ten Yra Vietinis Agentas Jusų Mieste Ar Netoli Jo.

I Lietuvą, Lenkiją, Ukrainą, Rusiją ir į visas Baltijos Valstijas per Hamburg'ą

SAXONIA Kovo 7 Cabin \$130, 3-čia kl. \$108.50. Taksų \$5.

ASSYRIA (iš Boston'o) Vasario 4 AQUITANIA Vasario 7

SATURNIA (iš Portland) Vasario 16 ALBANIA (tikėtai Cabin) Vasario 18 AQUITANIA Vasario 18

Per Angliją ar Hamburg'ą: I Danzig'ą ir Hamburg'ą — \$108.50, I Liepoją — \$110.00. Taksų — \$5.00.

Reikalavimai

Reikalavimų kainos 2c. už kodį už kiekvieną sykį.

PARSIDUODA TEATRAS.

"GAETY THEATRE" Ant Congress St., Portland, Mass.

Parduoda Antanas Dobrowolskas už labai prieinamą kainą, nes savininkas pats važiuoja Lietuvon. Delei platesnių informacijų kreipkitės:

STRAND LUNCH, 304 Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA DRY GOODS KRAUTUVĖ.

Labai geroje vietoj, lietuviams apgyventa ir biznis gerai išdirbtas.

Krautuvę parduosiu pigiai, nes greitai laiku turiu išvažiuoti į Lietuvą.

Kas nori pamatyti krautuvę, gali atsilankyti ant sekančio adreso:

565 MAIN STREET, CAMBRIDGE, MASS.

FURNICIUS ANT PARDAVIMO LABAI PIGIAI.

Priežastis pavidimo, savininkas nori greitai laiku išvažiuoti Lietuvą. Kam reikalinga rakinai malonėkite atsikaukti ant sekančio antrašo: 187 Silver St., So. Boston, Mass.

Furnicius galima matyti bile kada ant pirmu lubų (1).

Pajieškojimai

Pajieškojimų kainos L.D.S. nariams ir "Darbininko" skaitytojams 1 sykį; metas už dyka, už 8 sykį \$1.00. Priešteliamas už 8 sykį \$1.50.

Aš Antanas Dominikaitis paieškau savo draugų, pažįstamų Manchester, Anglijoj gyvenančių. Prašau atsikaukti, nes turiu labai svarbų reikalą jiems pranešti.

Antanas Dominikaitis, Redeliff Alta P. O. Box 133 Canada.

IV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ANTRASAI 80. BOSTON, MASS.

PIRM. — Vladas Paulauskas, 90 B St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — V. J. Jakštas, 27 Story St., Boston 27, Mass.
PROT. RAST. — Antanas Janušonis, 1422 Columbia Rd., Boston 27, Mass.

FIN. RAST. — Juozas Juška, Merycliff Academy, Arlington Heights, Mass.

IZIDININKAS — Leonas Svagdytis, 111 Bowen St., Boston 27, Mass.

LEDO GLOB. — J. Grubinskas, 3 Jay St., Boston 27, Mass. ir Antanas Kmitas, 284 5-th St., Boston 27, Mass.

MARŠALK. — Petras Lauška, 61 Story St., Boston 27, Mass.

DRAUGIJOS antrasis reikalas: 366 Broadway, So. Boston, Mass.

DRAUGIJOS susirinkimai laikomi kas antrą nedidelį mėnesį 1-ą val. po pietų parapilnų sėdėdoje, 492 E. 7-th St., Boston 27, Mass.

DR. J. G. LANDZIUS LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Gydo aštrias ir chroniškas ligas vyrių, moterų ir vaikų. Egzamnuoja kraują, spjandimą, šlapimą ir tt. savo laboratorijoj. Su teikia patarimus laisvėle kitur gyvenantiems. Adresas: 506 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Kampas G St. ir Broadway

VALANDOS: 9-11, 2-4, 7-9

18 MARY SOUTH BOSTON DR. H. S. STONE

AKTŲ SPECIALISTAS 399A W. BROADWAY VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.

DR. PAUL J. JAKMAU (JAKIMAVIČIUS)

509 EAST BROADWAY TELEPHONE 502.

DR. JOHN MACDONNELL, M. D.

Galima susikabinti ir Neturizk. OFFISO VALANDOS: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 5 val. Vakara nuo 6 iki 9

536 Broadway, S. Boston

F. J. KALINAUSKAS ADVOKATAS

414 Broadway, S. BOSTON 27 MASS. Tel. S. B. 0441. Antros lubos—Virsų L. P. B-ės

GYVENIMO VIETA: 185 Rowe St., Auburndale, Mass. Tel. W. Newton 1016-R.

DR. A. J. GORMAN (GUMAUSKAS)

DANTISTAS 705 Main St., Montello, Mass.

(Kampas Broad St.) Tel. Brockton 5112-W.

DR. F. MATULAITIS

GYDO VISOKEIAS LIGAS PRIEMINIA AKCIJUS. Valandos: 1-3 ir 7-9 P. M. 17 Millbury Street, WORCESTER, MASS.

LITHUVIŲ DANTISTAS DR. M. V. CASPER (KASPARAVIČIUS)

Laikini perėjimo ofisa po No. 425 BROADWAY, So. BOSTON, MASS. Gyvo Valandos: Nuo 10 iki 12:30 rytą ir 1:30-6 ir 6:30-9 P. M. Ofisas uždarytas subotas vakarais ir nedėliomis.

Bell Phone: Poplar 7545 ADOLPH F. STANKUS

TIKRAS LIETUVIS GRABORIUS 1028 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

D. L. K. Keistučio Dr-jos Valdybos Adresai, Boston, Mass.

PIRMININKAS — J. Adomavičius, 122 Bowen St., 366 Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Vincetas Zaleckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — Antanas Macojunas, 492 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozapas Vinkavicius, 189 W. 6-th St., So. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zaleckas, 307 E. 9-th St., So. Boston, Mass.
MARŠALK. — Viktoras Zickas, 209 E. Cottage St., Dorchester, Mass.

D. L. K. Keistučio dr-ja laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedidelį kiekvieno mėnesio po No. 694 Washington St., Boston, Mass. 6-ą v. vakarą. Atsidant drauge ir naujų narių su savim atsiveskite prie mūsų dr-jos prirašyti.

SV. JONO EV. BL. PAŠELPINĖS DRAUGYSTĖS VALDYBOS ADRESAI

PIRM. — M. Zoba, 539 E. 7-th St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — P. Mikalauskas, 248 W. 4-th St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — J. Sedukis, 280 Silver St., So. Boston, Mass.

FIN. RAST. — A. Naundžius, 171 W. 5-th St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — A. Naundžius, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.

MARŠALK. — J. Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Dr-ja laiko susirinkimus kas trečią nedidelį kiekvieno mėnesio, 2-ą val. po pietų parapilnų sėdėdoje, 492 E. 7-th St., Boston 27, Mass.